Lietas Nr. C33309314
Lietas arhīva Nr. C-0197-15/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2015.gada 24.martā

Valmieras rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Liepa
ar tiesas sēdes sekretāri I.Dobenbergu,
piedaloties prasītāja pilnvarotam pārstāvim /pers. C/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" prasībā pret Rīgas rajona /pers. D/ zemnieku saimniecību /nosaukums//pers. D/ un /pers. E/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs - SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" Rīgas rajona tiesā 2014.gada 25.martā cēlusi prasību, kurā lūdz piedzīt solidāri no atbildētājiem par labu prasītājam no 2006.gada 4.janvāra aizdevuma līguma Nr.76674/03 izrietošo parādu EUR 34 535,49, ko veido līgumsods par kavētiem procentu maksājumiem par laika periodu no 2012.gada 23.oktobra līdz 2014.gada 28.janvārim EUR 901,34, līgumsods par kavētiem pamatsummas maksājumiem par laika periodu no 2012.gada 23.oktobra līdz 2014.gada 28.janvārim EUR 4402,75, kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2013.gada 23.jūlija līdz 2014.gada 28.janvārim EUR 2955,78, neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 26 275,62; lūdz piedzīt likumiskos 6% par kapitāla lietošanu no 2014.gada 30.janvāra, kas uz 2014.gada 21.martu sastāda EUR 220,32; lūdz piedzīt tiesas izdevumus, kā arī lūdz atzīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās aizdevuma pamatsummas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2006.gada 4.janvārī noslēgto aizdevuma līgumu Nr.76674/03 VAS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum", iepriekš VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka", izsniegusi atbildētājiem, kā solidāriem aizņēmējiem, aizdevumu Ls 38 000,00, kas pēc Latvijas bankas noteiktā valūtas kursa sastāda EUR 54 069,12. Aizdevuma atmaksas gala termiņš noteikts 2013.gada 23.oktobris.

Starp pusēm vairākkārt noslēgti līguma grozījumi- pielikumi līgumam, saskaņā ar kuriem mainīta procentu likme, aizdevuma valūta no LVL uz EURO, aizdevuma atmaksas kārtība, kapitalizēti kavētie procentu maksājumi, līgumsodi par kavētiem procentiem un pamatsummas maksājumiem.

No aizdevuma līguma izrietošo iespējamo prasījumu nodrošināšanai ieķīlāts atbildētājam /pers. D/ piederošais nekustamais īpašums /adrese A/, un reģistrēta hipotēka par labu bankai.

2012.gada 21.jūnijā starp VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" un AS „Swedbank" noslēgts līgums par uzņēmuma pāreju Nr.2012-115, saskaņā ar kura noteikumiem notikusi uzņēmuma pāreja.

2013.gada 14.maijā starp AS „Swedbank" un prasītāju noslēgts cesijas līgums Nr.12-044226-IN/C, ar kuru banka nodevusi, bet prasītājs pieņēmis prasījumus ar visām pie tā piederīgām un pastāvošām tiesībām, kas izriet no aizdevuma līguma. Paziņojums par prasījuma cesiju atbildētājiem nosūtīts 2013.gada 14.maijā.

Atbildētāji savas no līguma izrietošās saistības nav izpildījuši pilnā apmērā, tāpēc prasītājs nosūtījis atbildētājiem paziņojumu par saistību izpildi, dodot termiņu līdz 2013.gada 19.jūnijam kavēto saistību izpildei.

Atbildētāji noteiktajā termiņā savas saistības nav izpildījuši, tāpēc prasītājs 2014.gada 3.februārī nosūtījis atbildētājiem paziņojumu par aizdevuma līguma vienpusēju izbeigšanu, norādot, ka prasītājs vienpusēji atkāpjas no aizdevuma līguma ar 2014.gada 29.janvāri, pieprasot nekavējošu visa parāda samaksu.

Atbildētāji kopš aizdevuma līguma izbeigšanas līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai nav veikuši nevienu maksājumu savu saistību dzēšanai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1652., 1670., 1672., 1683., 1720., 1756.pantu, 1759.panta 1.,2.punktu, 1765.panta pirmo un otro daļu, 1943., 1945., 1805.pantu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1]pantu un Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas rezolūciju minētā civillieta 2014.gada 5.septembrī nodota izskatīšanai Valmieras rajona tiesai.

Prasītāja pilnvarotais pārstāvis /pers. C/ tiesas sēdē prasību uzturēja spēkā uz tajā norādītiem apstākļiem, papildus paskaidroja, ka atbildētāji nav veikuši nevienu maksājumu kopš 2012.gada nogales, kā arī norādīja, ka šobrīd viņa rīcībā nav informācijas par ieķīlātā īpašuma pārdošanu.

Atbildētāju/pers. D/ un /pers. E/ pilnvarotais pārstāvis /pers. I/ tiesas sēdē nav ieradies, bet tiesā saņemts iesniegums, kurā lūdz lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes.

Atbildētāja Rīgas rajona /pers. D/ zemnieku saimniecību /Nosaukums/ pārstāvis tiesas sēdē nav ieradies, par sēdi paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas sēdes pavēsti uz saimniecības juridisko adresi.

Tā kā tiesa nekonstatē iemeslus lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa uzskata, ka lieta skatāma bez atbildētāju klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar lietas materiāliem un novērtējusi visu kopumā, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

2006.gada 4.janvārī starp VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" un solidāriem aizņēmējiem- atbildētājiem lietā, noslēgts aizdevuma līgums Nr.76674/03, ar pielikumiem, saskaņā ar kuru aizņēmējiem piešķirts aizdevums Ls 38 000,00, kas pēc Latvijas bankas noteiktā valūtas kursa sastāda EUR 54 069,12, ar gala atmaksas termiņu 2013.gada 23.oktobris, aizdevuma izmantošanas mērķis- traktortehnikas ar darba uzkabēm un aprīkojuma iegādei un transportēšanai. Aizdevuma līgumā noteikta aizdevuma atmaksas kārtība, procentu maksājumi, aizdevuma nodrošinājums, kā arī speciālie nosacījumi. Aizdevuma līgumam pievienoti arī aizdevuma līguma vispārējie noteikumi. Puses līgumus ir parakstījušas, tādējādi atbildētāji, kā solidārie aizņēmēji, uzņēmušies visas saistības, kas izriet no līguma noteikumiem (lietas 18.-27.lapa).

Tādējādi atzīstams, ka noslēgts Civillikuma 1934.pantam atbilstošs aizdevuma līgums, pusēm uzņemoties līgumā noteiktās saistības, tajā skaitā

atbildētājiem apņemoties atdot aizdevumu un maksāt procentus līgumā noteiktajā kārtībā, apmērā un termiņos, kā arī ciest līgumsodu saistību nepienācīgas izpildīšanas gadījumā. Minētais līgums atbilst arī Civillikuma 1943.pantā paredzētajam, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

Lietā nav strīda, ka aizdevuma summa aizņēmējiem izmaksāta atbilstoši aizdevuma līgumā noteiktajai kārtībai, ko apliecina lietā iesniegtais konta pārskats (lietas 35.lapa).

Atbildētāji savukārt savas saistības nav izpildījuši pilnībā, ko apstiprina arī 2013.gada 21.maijā atbildētājiem nosūtītais paziņojums par aizdevuma līguma saistību izpildi (lietas 39., 40.lapa).

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 76.punktā noteikts, ka, ja aizņēmējs nepilda kaut vienu no saistībām pret banku, bankai ir tiesības lauzt jebkuru ar aizņēmēju noslēgto līgumu un pieprasīt nekavējošu pienākošos naudas līdzekļu pirmstermiņa atmaksu.

No lietā iesniegtā parāda aprēķina redzams, ka aizņēmēji būtiski kavējuši maksājumus, līdz ar to banka pamatoti izmantojusi savas pielīgtās tiesības un paziņojusi par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma ar 2014.gada 29.janvāri (lietas 41., 42.lapa).

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus, tādējādi atbildētāju pienākums bija veikt aizdevuma atmaksu saskaņā ar līgumu un tā noteikumiem, bet prasītājam, saskaņā ar Civillikuma 1590.panta nosacījumiem, ir prasības tiesība par saistību izpildīšanu.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Šajā gadījumā procentu likme noteikta aizdevuma līgumā un tā pielikumos, atbilstoši kuriem banka aprēķinājusi procentu maksājumus.

Atbildētāju parāds uz 2014.gada 28.janvāri sastāda EUR 34 535,49, ko veido līgumsods par kavētiem procentu maksājumiem par laika periodu no 2012.gada 23.oktobra līdz 2014.gada 28.janvārim EUR 901,34 un līgumsods par kavētiem pamatsummas maksājumiem par laika periodu no 2012.gada 23.oktobra līdz 2014.gada 28.janvārim EUR 4402,75, kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2013.gada 23.jūlija līdz 2014.gada 28.janvārim EUR 2955,78 un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 26 275,62. Prasītājs par laika periodu pēc līguma izbeigšanas, t.i. no 2014.gada 30.janvāra līdz 2014.gada 21.martam aprēķinājis likumiskos 6% par kapitāla lietošanu EUR 220,32 apmērā (lietas 16., 17.lapa).

Civillikuma 1716.pants (redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim) nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi, savukārt likuma 3.pantā noteikts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Tiesa konstatē, ka prasītāja tiesības aprēķināt un pieprasīt no atbildētājiem līgumsodu, ir radusies laika periodā, kad bija spēkā iepriekš minētā Civillikuma 1716.panta redakcija. Tādējādi tiesai šajā lietā ir jāizvērtē vai prasītāja līgumsods ir saprātīgā apmērā, vai tas nav pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai maksājumu, par kura neveikšanu tiek aprēķināts līgumsods.

Aizdevuma līguma 20.punktā noteikts, ka līgumsods par termiņā neveiktu procentu un/vai pamatsummas maksājumu noteikts 48% gadā. Atbilstoši līgumā noteiktajam, prasītājs aprēķinājis līgumsodu par kavētiem procentu maksājumiem un par kavētiem pamatsummas maksājumiem kopā EUR 5304,09.

Tiesa uzskata, ka norādītais līgumsods ir taisnīgs un samērojams ar izdarīto līgumisko attiecību pārkāpumu no atbildētāju puses, ņemot vērā arī to apstākli, ka prasītājs pirms prasības celšanas bija nosūtījis atbildētājiem paziņojumu, kurā lūgts labprātīgi veikt kavētos maksājumus norādītajā termiņā. Atbildētājiem nosūtīts arī paziņojums par bankas prasījuma tiesību cedēšanu prasītājam (lietas 36.-37.lapa). Lietā nav iegūti pierādījumi, kurus izvērtējot, tiesai būtu pamats samazināt līgumsodu.

Izskatot lietas par kredīta piedziņu, tiesai pašai ir jāapsver jautājumi par līguma atbilstību Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām un netaisni līguma noteikumi atzīstami par spēkā neesošiem, taču attiecībā uz pušu starpā noslēgto aizdevuma līgumu, tiesa šādus netaisnīgus līguma noteikumus, kas nelabvēlīgi ietekmētu atbildētājus, nav atradusi.

Tā kā atbildētāji ar vienu līgumu uzņēmušies kopīgu nedalītu saistību, tad saskaņā ar Civillikuma 1672. un 1674.panta nosacījumiem, viņiem iestājas solidāra izpildījuma atbildība.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka neatmaksātā aizdevuma pamatsumma, procentu maksājumi, kā arī līgumsods prasītāja aprēķinātajā apmērā piedzenams solidāri no atbildētājiem par labu prasītājam.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta nosacījumiem, tiesa nosaka prasītāja tiesības saņemt no atbildētājiem likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus, tādējādi no atbildētājiem par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi EUR 1314,96, ko sastāda valsts nodeva EUR 1303,06 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādāšanu EUR 11,90.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1]panta nosacījumus, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei- 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 193., 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt un piedzīt solidāri no Rīgas rajona /pers. D/ zemnieku saimniecības /Nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, /pers. D/, personas kods /personas kods/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", tagad SIA „Hiponia", reģistrācijas Nr.40003426895, parādu EUR 34 535,49, ko veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 26 275,62, kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu EUR 2955,78 un līgumsods EUR 5304,09; likumiskos procentus par kapitāla lietošanu no 2014.gada 30.janvāra līdz 2014.gada 21.martam EUR 220,32, un tiesas izdevumus EUR 1314,96, kopā EUR 36 070,77 (trīsdesmit seši tūkstoši septiņdesmit *euro* 77 centi).

Atzīt SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", tagad SIA „Hiponia", reģistrācijas Nr.40003426895, tiesības saņemt solidāri no Rīgas rajona /pers. D/ zemnieku saimniecības /Nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, /pers. D/, personas kods /personas kods/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš noteikts 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 7.aprīlī.

Tiesnese I.Liepa